

Mýtus jedenáctý na téma srovnávací testy olejů

Ve spolupráci s ing. Jaroslavem Černým z VŠCHT v Praze jsme pro vás připravili krátkou rubriku, poodhalující některé mýty, které opřádají oblast maziv. Inspirací nám jsou nejružnější internetové diskuse, kde mnozí rádoby odborníci prezentují své názory. Tématem dnešního dílu jsou srovnávací testy olejů, jež jako jediné určují jejich kvalitu.

Citace z internetových diskusí:

... olej které značky a konkrétně který typ je absolutně nejlepší?

... mnozí výrobci olejů provádějí veřejný test za přítomnosti státních zkušeben. Pro takový test se vyrobí várka oleje s plným obsahem aditiv...

... poslední dva roky jsem nikde žádný pořádný test olejů neviděl...

... testy jsou interní záležitostí, ale mám známé, kteří mi občas srovnávací testy olejů ukážou...

SPOTŘEBITELSKÉ TESTY KVALITY

V dnešním pokračování Mazivářských mýtů se dostáváme k otázce, která se vyskytuje v nejrůznějších variantách a spojeních: „Který motorový olej je nejlepší?“ Na takovou otázku je velmi jednoduchá odpověď: „To nikdo neví, protože nejlepší olej neexistuje.“ V novinách a časopisech můžeme najít testy různých výrobků – potravin, nápojů, předmětů denní potřeby, sportovních potřeb, elektroniky apod. Nikdy však neuvidíme výsledky srovnávacích testů motorových olejů. Aspoň ne takových, které by věrohodně vypovídaly o jejich kvalitě. Důvod je velmi jednoduchý – nikdo by takové testy nezaplátil.

TESTY MOTOROVÝCH OLEJŮ

Zatímco u většiny běžně testovaných výrobků stačí, aby se jejich složení či užité vlastnosti zkoumaly, resp. zkoušely v laboratoři, u motorových olejů to nejde. Ty vyžadují testy na skuteč-

ných motorech, nejlépe v reálném provozu; pro dobrý odhad však postačí i testy na zkušebním motoru. Motorových testů však máme několik, každý vypovídá o něčem jiném, a tak pro odhad kvality motorového oleje by bylo potřeba několik motorových testů. Dovedete si představit, že by někdo takové testy zaplatil? Cena za testování jednoho motorového oleje by se pohybovala v řádu milionů korun.

Někteří výrobci motorových olejů čas od času provádějí testování vlastních olejů v reálných provozních podmínkách. Zdůrazňují vlastních olejů, nejde tedy o nějaké srovnávací testy. I u nás se takové provozní testy dělaly a dělají. Pro tyto účely se však nepoužívají nějaké „lepší“ oleje, jak je zmíněno výše v citacích, ale oleje běžně vyráběné. Výsledky těchto testů jsou pak většinou využívány v oblasti marketingu.

MOTOROVÉ TESTY PRO VÝKONOVÉ SPECIFIKACE

Pro bližší představu si uvedme testy, kterými olej musí projít, aby výrobce mohl na obal oleje napsat např. ACEA A3/B3. Jde, kromě mnoha laboratorních zkoušek, celkem o sedm motorových testů, při nichž se hodnotí tvorba vysokoteplotních úsad a váznutí pístních kroužků, tvorba nízkoteplotních kalů, opotřebení ventilového rozvodu, tvorba tmavých kalů na vnitřních stěnách motoru atd. Každý test se provádí na jiném motoru a za jiných podmínek. Pro získání specifikací VW je potřeba absolvovat zase jiné motorové testy. Po proběhnutí motorového testu se hodnotí čistota motoru po jeho rozebrání, zjišťuje se hmotnost důležitých dílů motoru před testem a po něm pro zjištění opotřebení (otěru)

a při některých testech se hodnotí také viskozitní vlastnosti oleje. Zde nejde o stokorunové ani tisícikorunové záležitosti spojené s laboratorními testy. Jde o miliony za jediný olej. Nedovedu si představit, že by někdo někomu zadal takový srovnávací test několika motorových olejů. Přesto, abychom byli úplně v obraze, srovnání kvality olejů existuje. Výsledky všech testů pro všechny schválené motorové oleje má pochopitelně ta instituce, která testy provádí, ale ta příslušné výsledky sdělí pouze zadavateli, tedy většinou výrobci oleje, který je pochopitelně nezveřejňuje, ale naopak chrání před konkurenčními firmami.

NEJLEPŠÍ MOTOROVÝ OLEJ

Za této situace je tedy zřejmé, že rozhodnout, který motorový olej je nejlepší, nelze. Může nám být sympatický barevný obal oleje, může nám být sympatické jméno či logo výrobce, ale to je tak všechno. Nezbývá nám tedy nic jiného, než se spolehnout na údaje na obalu motorového oleje. A jestliže se rozhodujeme např. mezi třemi nebo více motorovými oleji, které všechny mají specifikaci např. ACEA A3/B3 a VW 502.00/505.00, pak musíme vzít na vědomí, že všechny jsou stejně kvalitní. Všechny tyto oleje prošly výše zmíněnými motorovými testy, všechny splnily podmínky testů a motor zůstal po jejich použití alespoň tak čistý a neopotřeбенý, jak požadují předpisy testu.

Ústav technologie ropy
a petrochemie, VŠCHT Praha
jaroslav.cerny@vscht.cz

Příště vám odhalíme mýtus číslo dvanáct na téma unikátní oleje.